

Acadèmia Rico

COMERÇ - IDIOMES
CULTURA GENERAL
PERITATGES-TEORIA

CLASSES PER AMB DÒS SEXES

Sant Quirze, 5, segon

EL POBLE

ANY I

NÚM. 28

SABADELL, DIMECRES 4 DE MAIG 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65

NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Malaltia llarga és parenta de la mort. Però segons quins ajornaments premeditats no fan més que tonificar la vida dels pobles, en lloc de decandir-la.

De la diada obrera

No fou res d'estrany que en una data tan significativa com la del primer de maig, hom es lliurés a commemorar-la segons les seves peculiars tendències. Del balanç de la jornada que ens va oferir el país, només el podem considerar profitós per aquells qui realitzaren una tasca positiva, la qual sinó és de resultats immediats almenys fixaren un criteri, interpretaren una opinió, mantingueren les seves teories en profit de les millores socials.

Dels que de la diada en feren un acte d'"ostentació" de les idees extremes, amb les consegüents col·lisions amb la força pública, cregueren haver realitzat importants manifestacions propagandistes, amb un producte més o menys gros de lesionats i de detinguts. Amb les víctimes obtingudes en aquest primer de maig, hi haurà una major permanència en ideals extremistes. S'hauran captivat fervorosos adeptes o engruixit els elements que es llançaren al carrer? Al contrari, la mena de sabotatge que això representa per a la República, no farà avançar la legislació social del país, sinó que farà reaccionar els sectors de dreta per a oposar-se a què les millores socials que puguin discutir-se al Parlament siguin desateses en noms dels perills i de les amenaces que inspiren els mateixos elements que acaparen l'extremisme oposat.

No és de desitjar que la República avanci en mig de silencis, ni de victors insincers. Però és lògic que la massa obrera faci veure tot allò que, dintre els límits de la possibilitat, pugui ésser atès sense l'auxili morbós de la coacció, i pugui ésser demanat sense haver de recorre a l'espectacle de morts i ferits i d'empresonats.

La República no evolucionarà per aquests mitjans, perquè ara es troba en la cruïlla que necessita la col·laboració dels homes que tinguin ideals avançats i no pas dels que, creient-se infalibles en llur ideologia l'abasseguen de conflictes i li fan fer ús de mesures que no són pas el fruit del seu esperit governamental. En aquesta darrera diada, han tingut ocasió en certs llocs de la península, de mostrar la seva capacitat d'acció als elements extremistes d'esquerra. Demà, en un altra diada, tindran l'avençesa semblant els elements de dreta, i llavors per aturar aquestes convulsions simptomàtiques de tot règim de govern que ha sofert un canvi, hom parlarà que la República no és democràtica, que la República ha de fer ús també de les qualitats coercitives que són la reserva de qualsevol Estat, si vol garantir la tranquil·litat dels seus ciutadans.

¿Qui tindrà raó de deixar-se? La República es deu a un ideal, susceptible de millorament, perquè per això és el govern del poble per el poble, però no pot viure entre mig de convulsions tívides pel rezel o per l'escepticisme, sinó per la

ANOTACIONS D'UN
OBSERVADOR

El Ple dels Sindicats

No podem dir que ens ha estat indiferent la celebració del Ple de Sindicats regionals a la nostra ciutat. Tampoc ens n'hauria estat si aquest congrés hagués tingut efecte en un altre poble qualsevol. Ens suggestionen massa els problemes socials, per a què escatimem l'interès a totes les seves manifestacions. Però el fet de poder presenciar els debats del Ple, ens ha brindat l'oportunitat de prendre aquest acte com un episodi purament objectiu i experimental de les activitats obreres revolucionàries. I diem revolucionàries, perquè és el qualificatiu que, de pròpia voluntat, tenen la prouja d'autoadjudicar-se la generalitat dels que intervenen en aquest moviment.

Des del nostre observatori, sinó diem neutral, quant menys, direm desapassionat, des del primer envit hem recollit una impressió: La de trobar-nos davant de l'espectacle d'una pràctica parlamentària: Uns delegats—diputats— que representen uns districtes o circumscripcions econòmiques, —els sindicats— en lloc de representar circumscripcions geogràfiques i doctrinàries, com en el parlamentarisme polític.

Però, aprofundint més intensament l'anàlisi, trobarem encara altres coincidències entre uns delegats i uns altres. En efecte hom ha pogut constatar que en les delegacions tampoc hi ha una perfecta unitat doctrinària. Hambé s'hi acusen, perfectament dibuixades, interpretacions dels fets, que en el fons, no són altra cosa que diferències de criteri corresponents a diferències de doctrina.

En el parlamentarisme polític hom veu la pugna per a fer surar la interpretació a cada tendència. Cosa gens censurable i profundament humana. En els congressos obrers presenciem el mateix fenomen. No hi tenim res que dir. Només que registrar nous punts de coincidència entre un sistema que es diu revolucionari i el que es qualifica de conservador.

Encara més: quan el conflicte entre dues interpretacions d'una qüestió es presenta, el sistema parlamentari el resol per medi d'una votació en la qual la majoria reïx. Constatem que l'observació ens ha mostrat que el procediment revolucionari no ha pas descobert encara una altra pràctica de resoldre l'antitèssis.

En el fons, poques són les diferències de procediment que infot-

conciliació d'interessos que la posin a cobert del desenfrò o de les simples ganes de moure soroll.

O. M.

men la actuació revolucionària de la conservadora. Una altra mostra, en són les Comissions. Quan un problema greu és plantejat a la resolució d'un Ple,—ja sigui de sindicats o de fraccions polítiques—sorgeix la necessitat de l'estudi previ pericial o especialitzat, i el corresponent informe orientador com a base de discussió; ço és: la necessitat de les Comissions o Ponències.

La pràctica ho ha imposat així, i la pràctica és el vehicle de l'experiència i aquesta, l'element fundamental del saber.

Malgrat de totes les coincidències i del fons d'igualtat de les dues pràctiques,—revolucionària i política—veiem com, sovint, el revolucionarisme blasma del parlamentarisme, com d'un sistema amb el qual no hi té res que veure, com si s'hagués trobat ja un procediment d'harmonització de volences pràcticament més eficaç.

Es curiós de constatar novament allò que ja molts d'altres han observat a través de la història. Carles Malato, un d'ells.

Posa de relleu, aquest escriptor d'avançada, com l'exaltació iconoclasta de tots els revolucionaris històrics, ha vingut, poc a poc, a degenerar en una servil imitació de molts dels procediments dels adversaris que volen destruir.

Aquesta opinió és, en veritat força punyent. Abans sembla la elucubració despectiva d'un escèptic, que la benevolent explicació d'un fet ben raonable.

No caurem ara, en la temptació de deixar-nos guanyar per un criteri tan aspre, sinó que, més cordials, ens esforçarem per a comprendre aquest fet d'apariència paradoxal. I, aquesta acollidora i benèvola comprensió sorgeix tot seguit de descobrir que, en el fons de tots els sistemes hi ha quelcom que té una valor permanent i difícil de destruir, si no es vol rendir tribut a la irracionalitat. No són bons. Però tampoc absolutament dolents.

Més el revolucionari clàssic, això ho desconeix. No ha de desconeixer, pel fet senzillíssim d'ésser un impuls romàntic, essencialment sentimental. I, si bé és cert que la impulsivitat no és fatalment irreconciliable amb la raó, no és menys cert que la raó no té plenitud en l'home fins a una certa edat.

Evidentment, la humanitat ha passat pel període de la preponderància impulsiva. Potser ara, tot just la maturitat de la civilització sigui iniciada. En aquest cas, seriem al portal de les realitzacions de síntesis harmòniques de l'acció i la racionalitat.

J. H. COSTAJUSSA.

Postal de Madrid

Després de les maniobres absurdes per ajornar la discussió de l'Estatut, sembla que en definitiva començarà a discutir-se a finals d'aquesta setmana. Certs homes de l'antic règim, dels quals hom indica Alba com a principal protagonista de certs treballs subterranis i d'inventar paranyes hàbilment amagats, havien fet possible que, en el que se'n diu fórmules de trànsit, l'Estatut passés sempre a ressga dels assumptes que el Parlament havia de discutir.

Però aquesta mena de treballs, realitzats entre tenebres, han estat descoberts. La minoria parlamentària catalana, té prou antecedents per a no deixar-se conduir a remolc dels enemics de les reivindicacions de Catalunya, i tot fa creure que, en definitiva, la Carta fonamental catalana prendrà estat parlamentari divendres d'aquesta setmana.

Els homes més destacats de la minoria s'han posat en un pla de reserva i de discreció tan hàbil com l'adoptada pels seus adversaris, i això demostra que el joc ha estat descobert, sense ensenyar cada litigant les respectives cartes. Naturalment que Alba i els seus fan ús només de les figures reials, però als nostres diputats els queden tots els altres trufos per a no perdre la partida, la qual sense por d'equipar-nos podem dir que serà seva.

***

El tema del dia ha estat l'haver descobert el complot contra el cap del Govern. Azaña, amb l'halo de misteri que l'envolta, deu somriure benignament, perquè sota les seves maneres suaus, hi ha tanta dosi d'energia, que amb una llambregada en té prou per a mobilitzar tots els secrets policíacs, i per a destruir els plans dels seus adversaris, els quals, oh il·lusos! no saben que com més faran per a desbancar-lo, més fort i ben situat trobaran aquest home diabòlic dintre i fora del Parlament. Entretant, felicitem-nos que el complot hagi estat descobert i frustrades les temptatives d'atemptat.

Norbert BOHIGAS.

LA LITERATURA

Havem rebut un exemplar del llibre de contes de Tomàs Roig i Llop, "Marta la fatídica".

D'aquest llibre, Víctor Català ha dit:

"Cants de joventut... Ullades penetrants de sauri vida endintre... Brins de llegenda enribetada de misteri, com del tras gruixut les siluetes esquemàtiques... Això és aquest llibre, a través la dicció i la positura, afectadament realistes del qual, corre una gran deu viva de melangia, d'emoció angoixosament continguda... En parlem com es mereix.

LA POLITICA

Els extrems es toquen

D'un recent discurs de Marcellí Domingo, són els paràgrafs que copiem a continuació:

"Hi ha dos elements distints que dificulten aquesta obra (la de salvar Espanya i la República): són els uns, de la dreta, i altres, que es creuen estar a l'esquerra.

Els de la dreta tenen dos aspectes: els que creuen que els antics privilegis capitalistes estan en perill, i per això disposen el seu diner en altres països. Es, doncs, un capital que no compleix amb el seu deure. A aquests els direm que és una gran pertorbació la que produeixen en deixar de complir amb llur missió social, i que, per tant, no els ha d'estranyar que prenguem totes les mides encaminades a evitar el trasllat de capitals.

Els altres són els catòlics, que diuen que els hem ofès en llurs creences. Menten els que això diuen. El règim republicà no ofèn cap religió, no ofèn cap principi religiós. La República diu que l'Estat és una suma de valors espirituals i materials, sobre els quals no pot pesar una orientació impositiva d'un estat de consciència general. L'Estat diu a l'Església que continuï la seva obra, que exerceixi les pràctiques del seu culte, que salvi les ànimes que creuen amb ella, però que respecti també, els que tenen una altra religió, i que respecti, també, els que no en tenen cap, perquè la religió és una cosa íntima, de la consciència, i és tant respectable el que no en té cap com el que dintre el seu cor aixeca un culte a tots els déus.

Els altres són els que es creuen de l'esquerra. Alguns d'ells diuen que la República ha desertat dels seus compromisos. En aquesta posició hi ha homes de conviccions. Per a ells tots els respectes que per a les idees tenim sempre. Què volen? Un sistema com a Rússia? Doncs nosaltres volem que el país sigui ric, i per això volem organitzar la nostra economia, i una prova n'és la pròxima discussió de la Reforma agrària, així com també és possible que dimarts presenti al Consell de Ministres el projecte de la Federació del Consell, ordenador de l'economia nacional."

Llegiu a quarta pàgina

DE L'AERÒDROM MILITAR
A SABADELL